

HET PERFECTUM: ZINNEN MET EEN HULPWERKWOORD
[the present perfect: sentences with an auxiliary]

	PRESENS			PERFECTUM		
Vergelijk:	Ik blijf hier.			Ik ben hier gebleven .		
	Ik blijf hier eten .			Ik ben hier blijven eten .		
	hulpww.	inf.		hebben / zijn	eindgroep (inf. + inf.)	
Hij	wil	niets	kopen.	Hij heeft	niets	willen kopen.
Zij	kan	niet	zwijgen.	Zij heeft	nooit	kunnen zwijgen.
Je	moet	hard	werken.	Je hebt	hard	moeten werken.
Lisa	gaat	vaak	skiën.	Lisa is	vaak	gaan skiën.
Ik	blijf	thuis	eten.	Ik ben	thuis	blijven eten.
Hij	komt	me	bezoeken.	Hij is	me	komen bezoeken.

1. In de eindgroep staat de inf. van het hulpwerkwoord eerst.
[In the ending the infinitive of the auxiliary comes first.]
2. Voor de keuze van 'hebben' of 'zijn': kijk naar het hulpww. in de eindgroep! Met de hulpww. 'gaan', 'blijven', 'komen': 'zijn'; met 'willen', 'kunnen', 'moeten': *hebben*.
[To choose between 'hebben' or 'zijn': look at the auxiliary in the ending! With the aux. 'gaan', 'blijven', 'komen': zijn; with 'willen', 'kunnen', 'moeten': hebben.]

WERKBOEK 5A
 P. 192

5B

DE BELGISCHE FRIETCULTUUR

Een beeld dat je nooit meer vergeet, is dat van het frietkraam. In veel dorpen zie je er nog één, een frietkraam of 'frietkot'¹, zoals de Vlamingen dat noemen. Frietkramen zie je niet alleen, je ruikt ze ook. Daar kun je die heerlijke goudgele² frietjes kopen, met of zonder mayonaise.

Vroeger vond je altijd wel een frietkraam recht tegenover de kerk, of bij het station. Maar er zijn nu veel minder frietkramen in België dan vroeger, want de overheid³ wil die lelijke en onhygiënische⁴ frietkramen weg van de straat.

1 chips stand
 2 golden yellow
 3 authorities, government
 4 unhygienic

Natuurlijk zal de Belg altijd friet blijven eten. Elke Belg moet nu eenmaal⁵ af en toe⁶ zijn friet hebben. Friten zijn een belangrijk element van de Belgische eetcultuur en Belgen zijn trots op hun friten: Belgische friten zijn de beste van de wereld. Je vindt ze in elk restaurant en je ziet ze ook in elke supermarkt. Daar liggen de pakken diepvriesfriten voor je klaar en de rekken staan vol met verschillende soorten mayonaise en goedkope friet-saus. Bij zeer veel gerechten eet de Belg friten: biefstuk met friten, kotelet met friten, mosselen met friten, garnalen met friten, kip met friten, stoofvlees met friten...

Maar op straat met je vingers⁷ friten uit een papieren zakje eten, is niet meer zo gewoon als twintig jaar geleden. Je krijgt friten in een frituur nu ook meestal in een plastic of kartonnen⁸ bakje⁹, net zoals in een fastfoodrestaurant. Veel van de vroegere frietkramen zitten nu ook achter een nette gevel¹⁰.

In Brugge staan er al sinds 1897 twee houten 'frietwagens' voor het Belfort¹¹. Zal aan die lange traditie¹² ook een einde komen en zullen de volgende generaties¹³ niet meer weten wat een echt Belgisch frietkot is?

Dat mag niet, vindt kunsthistoricus¹⁴ Paul Ilegems. Hij is bang dat de frietkramen uit het Belgische stadsbeeld¹⁵ gaan verdwijnen. Daarom heeft hij al enkele boeken geschreven over onze Belgische frietcultuur. *De Frietkotcultuur* en *Het Belgisch Fritenboek* zijn de titels van twee van zijn boeken. Op de eerste verdieping van Fritkot Max op de Groenplaats in Antwerpen begon¹⁶ hij in het jaar 2000 met een piepklein¹⁷ frietmuseum. En sinds 2008 is er in Brugge een heel groot frietmuseum in de Saaihal.

Nu hebben bier, chocolade en friten, de bekendste Belgische producten, elk hun eigen museum, en zal hun geschiedenis zeker nooit verloren gaan.

-
- 5 simply has to
  - 6 every now and then
  - 7 fingers
  - 8 cardboard
  - 9 tray
  - 10 a decent façade
  - 11 belfry
  - 12 tradition
  - 13 generation
  - 14 art historian
  - 15 townscape
  - 16 began
  - 17 tiny little

WERKBOEK 5B
P. 193

De Saaihalle met het frietmuseum in Brugge.

woordenlijst les 5

de biefstuk
de cultuur
de droom
de friet
de frituur
de garnaal
de geschiedenis
de historicus
de kotelet

de kruidenierszaak
de mayonaise
de mossel
de passagier
de ruzie
de soort
de stewardess
de titel
de zaak

het bakje
het beeld
het element
het etentje
het frietkraam
het ontslag
het stoofvlees

eerlijk
gebakken
laatste
papieren
recht
trots
weg

klaarliggen^{o*}
opeten^{o*}
verdwijnen*
ontslag nemen*

eerlijk gezegd